

[Undervisningsministeren.]

ved de højere læreanstalter som de studerende i øvrigt inden for uddannelsesfondens områder.

Det er tanken, at der skal udsendes spørgeskemaer til ca. 8.000 studerende, således at man virkelig kan tale om et repræsentativt udsnit af studerende. De oplysninger vedrørende økonomiske forhold, der vil blive indhentet på skemaet, vil blive sammenholdt med indtægts- og formueoplysninger fra skattemyndighederne til supplement og kontrol af oplysningerne. Det er endvidere tanken, at der til uddybning af oplysningerne interviewes 1.000 studerende med det for øje at få belyst en række andre relevante forhold. Der tænkes her på leveomkostninger, herunder ikke mindst boligforholdene; der tænkes på de unges erhvervsarbejde, på indtægtsforholdene umiddelbart efter uddannelsens ophør, og undersøgelsen skulle naturligvis også i høj grad beskæftige sig med de problemer, der knytter sig til de unges sociale placering ved indgangen til studiet. Det har jo gang på gang været fremme, at man netop gennem uddannelsesfonden skulle virke med til, at alle unge uanset deres sociale forhold kunne få adgang til at gennemføre en uddannelse.

Alle de problemer, der knytter sig til lærlingenes forhold, skulle også medtages, når der er tale om støttemuligheder, og herunder ville der kunne blive tale om andre af de spørgsmål, der bedst kan blive klarlagt gennem interviews. Jeg tænker her bl. a. på spørgsmålet om, hvilken betydning det har for den enkelte med hensyn til hans uddannelsesønsker, om han kan opnå støtte fra fonden, og også hvilken rolle det spiller, om støtten ydes i form af stipendier eller i form af lån.

Der vil i det hele med denne undersøgelse som basis fremover til støtte for ungdommens uddannelsesfonds administration og til støtte for de lokale stipendienævn og til brug ved løsningen af administrative opgaver i det hele vedrørende de studerende kunne tilvejebringes en række oplysninger, der kunne danne grundlag for en sikrere administration af uddannelsesfondens midler, end vi har i dag, og der ville også herigennem kunne kastes lys over forholdet mellem stipendier og lån.

Jeg ved, at dette spørgsmål optager

mange, og jeg vil gerne her sige, at jeg jo ikke, før hele området er grundigt belyst gennem de planlagte undersøgelser, kan binde mig til et bestemt standpunkt, men jeg vil sige, at jeg på forhånd nærer sympati for tanken om at ændre forholdet mellem stipendiebeløb og lånebeløb. Jeg er ganske klar over de betænkeligheder, der er forbundet med en ændring af forholdet. Der er, som jeg nævnte før, adskillige vægtige argumenter for en fordeling mellem de to hovedsummer, der nogenlunde svarer til den, vi har i dag.

Min forhåndssympati er begrundet i to forhold. For det første tror jeg, at en ændret fordeling kan være med til i en vis udstrækning at fjerne grundlaget for den kritik, der verserer med hensyn til uberettiget ydelse af stipendier i enkelte tilfælde. Det er troligt, at kritikken er overdrevet, men det er i alles interesse, at grundlaget for, at den kan fremsættes, reduceres til det mindst mulige. For det andet synes jeg, at det, hvor det drejer sig om uddannelser, der giver de pågældende unge særdeles gode indtjeningsmuligheder i direkte forlængelse af uddannelsestiden, kan være rimeligt, at den overvejende del af støtten gives som lån. Men alt dette skulle nu gerne nærmere belyses ved hjælp af den dybtgående undersøgelse, der planlægges gennemført i løbet af de kommende måneder.

Vi har her at gøre med et område, der er af den største betydning for landets ungdom og dermed for landets fremtid. Det er derfor nødvendigt, at offentligheden kan være sikker på, at der ved administrationen af uddannelsesfondens midler udfoldes stor agtpågivenhed, og at der udøves en så grundig kontrol, som det er muligt. Men — og det vil jeg gerne understrege stærkt her til sidst — mest afgørende er til syvende og sidst det spørgsmål, om der hos de unge, der søger støtte af fondens midler, er den rigtige indstilling, om de er i besiddelse af den ansvarsfølelse, uden hvilken den nuværende ordning vanskeligt kan oprettholdes. Jeg tror, at det overvejende flertal af de unge er værdige til denne tillid; det er en opgave for hjemmene, hvortil de unge er knyttet, og for alle, der har en myndighed at udøve i forbindelse med fordelingen af fondens midler, at sætte ind på at styrke denne ansvarsfølelse mest muligt.